

EGYHÁZI BESZÉD,

MELYET

JÉZUS MENYBEMENETELE ÜNNEPÉN,

CONFIRMATORA ELŐKÉSZÍTÉSÜL,

A' KECSKEMÉTI REFORM. HÍVEK TEMPLOMÁBAN,

május 5-dikén 1853.

ELMONDOTT

MIHÓ LÁSZLO,

GYÜLEKEZETI LELKÉSZ.

Az egyházi előjárásnak tanács-ülésében
kinyomatni rendeltetett.

KECSKEMÉTEN,

NYOMATOTT SZILÁDY KÁROLYNÁL.

1853.

Viseljétek úgy magatokat mint illik a Krisztus evangeliomához.

Filip. 1: 27.

32067

Alapige:

Szent Jánosnak Mennyei Jelenésekről való könyve II-dik
Része 10-dik verse:

**Légy hív mind halálig, és neked adom
az életnek koronáját.**

Nincs egyegy nagyobb, nincs egyegy lélekemelőbb ünnepe a keresztyén világnak, mint ezen áldozó csütörtöknek ünnepe. E nap predikálja nekünk: emberek! nézzétek az égbe emelkedett drága megváltó Jézust, mennyit szenvedett, de ime, megdicsőített; „legyetek hívek ti is, és elnyeritek az életnek „koronáját.” E nap predikálja nekünk: emberek! nézzétek az igazság, az ártatlanság hőjét, s az emberiségnek legbuzgóbb barátját Jézust, mennyi méltatlanságokat tűrt ő, és szenvedett, de ime az örök-ké élő Istennek jobbjára ületvén megdicsőített; „legyetek hívek ti is, és elnyeritek az örök életnek „koronáját.” Ugyan csoda-e, hogy anyaszentegyházunk, méltányolni akarván ez ünnepnapnak nagy fontosságát, egyszersmind buzdítani is az egyház híveit: a növendék keresztyének confirmatioját, a gyülekezetbe ünnepélyes beiktatását minden évben egyszer, ez ünnepnapra határozó? igen, buzdítani, s lelkesíteni akarván az ifjú úgy, mint az ember-kort ért híveket arra, hogy „legyenek hívek mind halá-

»Igy hogy elnyerhessék az örök életnek koronáját.»
 — Lehetne-e nekem, e szívet és lelket egyiránt oly
 hűn emelő nagy ünnepen, ennek kettős célját tartva
 szemeim előtt, s a lecke szavaihoz is szorosán al-
 kalmazkodva másról elmélkednem, mint eme tétel-
 ről: miképen lehetünk hívek mind halálig,
 hogy elnyerhessük az örök életnek koro-
 náját? melyet midőn minden egyes részleteiben ki-
 fejtegetve a megdicsőített Krisztus Jézusra viszo-
 nyíthatunk, a ki igazán hív vala mind halálig, s
 épen azért nyere el az örök élet koronáját, egyszers-
 mind üdves intésekül is intézhetünk ezen növendék
 keresztyén atyánkfiaihoz, kik e szent asztal körül
 megállapodva ünnepélyes érzelmek között, épen azon
 ponton állanak már, hogy iskolai pályájokat bevé-
 gezve, a vallásos ismeretekkel fölverteztten, az
 annyi gonosz erkölcsökkel rakott, ezerféle undok
 vétékben úszó-bűnös világba kilépjenek.

Tinéktek, igenis tinéktek szentelem én jelen
 együgyü elmélkedésemet különösebben, Jézus zász-
 lója alá e mai napon fölesküvendő kedves ifjú hit-
 rokonim! a ti szívetek még tiszta mint a salaktalan
 arany; a ti lelketek még ép, mint pirkádt reggél-
 len szemeinkbe ötlő drága napsugár. Mi már ko-
 rosbak, több nemű álnökság rabjai, nem úgy vesz-
 szük az ige szavát mikép az csörgedez; minket már
 megfertőztetvén nem egy bűn s véték maszлага, csak
 hogy háborgó lelkismeretünket némileg lecsende-
 síthessük, még meg is nevetjük az ige szózatát.
 Tinéktek szólok én ártatlan lelkek! figyeljetek és

tanuljátok meg »mikép lehettek hívek mind halálig, »hogy elnyerhessétek az örök életnek koronáját.« Tanulni azonban szabadván mindenkinek, a ki jelen vagyon nem csak teste de lelkével is, én a figyelemnek útát elzárni egyáltalában nem akarván, a kiknek úgy tetszik a korosbak közül is, figyelmezhetnek!

Miképen lehetünk hívek mind halálig, hogy elnyerhessük az örök életnek koronáját? ez tehát a kérdés, ez most a lecke.

I.

Úgy lehetünk hívek mind halálig, s úgy nyerhetjük el az örök életnek koronáját, ha életünket úgy tekintendjük folytonosan mint isteni küldetést. Mit tesz ez? azt teszi, hogy Isten a böles, senkit sem teremtvén okos teremtményei közül hasztalan; mindenkinek föl kell fogni tudni teremtetése nagy célját. Nem kicsinyelni önön lételet, de kevélységtől menten méltányolni azt, mert a bizonyos, hogy a nagy lánc-sornak elvégre mi is, bármi parányiak legyünk, egyegy szemei vagyunk.

— Míg némely dagályos képzelet, egyes dolyfős lény, kevélyen hiszi, hogy ő kiváltan, kegyelet dúsan, ritka példányul teremtetett a nagy mindenség örök Isténétől, s ezen hitében szemtelenül lenéz nem egy buzgó kebelt: addig sok szerény és kegyes lélek még csak fölemelkedni sem mér a gondolatra, hogy őt is Isten küldé e világra, hogy ő is saját

állításában fontos szerepre teremtetett. Ez aztán az oka, hogy némelyik felebarát, hivatva érezi magát, a nálánál jóval használatosb embert föl sem venni, megvetni, fitymálgatni; midőn amaz, szegény! meghúzza magát mint a pária. Hogyan lehetne már hív az ily bátortalan lélek, a ki azt hiszi hogy ő sár, hamú, és semmi? de hát ama dagályos képzelet embere hogyan lehetne hív, midőn azt képzeli, hogy ő egyedül minden mindenek felett. Úgy kell tekinteni közlünk mindenkinek az ő életét, mint isteni küldetést. Ki levén szabva a gondviseléstől minden egyesnek az ő állás köre: tehát legyen abban mind halálaig hív. A magas születésűtől azt várja a világ, hogy adjon példát, némely semmiből felkapaszkodottnak, a szerény, alázatos, mivelte ön viseletben: tehát tegye ezt a magas születésű, akkor tekintendi életét mint isteni küldetést. A gazdagtól azt várja a világ, hogy ne legyen fukar, ne akarjon egy maga benyelni mindent, hadd éljenek mellette más szegényebbek is; s ha elsőnek akar láttatni a társaságban, legyen ám első a közjóra teendő áldozatokban is: tehát tegye ezt a gazdag ember, akkor tekintendi életét mint isteni küldetést. A tudóstól azt várja a világ, hogy világoljon fénylő lámpaként milliók előtt, ne rejtse gyertyáját a véka alá, lobogtassa a kezében lángal égő szövétneket, hadd lássanak sötétségben ülő embertársai is: tehát tegye ezt a tudós ember, akkor tekintendi életét mint isteni küldetést. A szegény embertől azt kívánja az Isten, hogy legyen engedelmes, munkás,

mértékletes, midőn olvassa Krisztus evangéliomából „hogy boldogok a szegények, mert övék a „mennyeknek országa” ne irigyelje a gazdagoknak állapotát, hanem legyen csekély keresményével megelégedett: tehát tegye ezt a szegény ember, akkor tekintendi életét mint isteni küldetést. Az apa és anyától azt kívánja az Isten, hogy növelje gyermekeit az isteni félelemben, taníttassa jó korán minden féle üdves ismeretekben, hogy azokból idővel az egyházi és polgári társaság hasznos tagjai lehessenek: tehát tegye ezt az apa és anya, akkor tekintendi életét mint isteni küldetést. A fiú és leánytól azt kívánja az Isten, hogy tiszteletben tartsa atytyát és anyyát, engedjen azok parancsolatinak, szófogadatlan s ros z viselet által be ne mocskolja tiszta szent erkölcsét: tehát tegye ezt a fiú és leány, akkor tekintendi életét mint isteni küldetést. Igen! ha hívek akartok lenni oh ti emberek! mind halálig, s el akarjátok nyerni az örök életnek koronáját: erre első lépés, hogy úgy tekintsétek életeteket mint isteni küldetést. A második:

II.

Ha szenvedések érnek, legyetek meggyőződve hogy azok javatokra lesznek. A szenvedések — kivált ha azok okait figyelmes lélekkel vizsgálgatjuk — többnyire javára válnak az embernek. Mert egy az, hogy azok edzik türelmünket — a mi már maga mondhatlan nyereség: —

más felől tanítanak, megintenek, mit kelljen azontúl szorgalmasan eltávoztatnunk, ne hogy újlag, talán másszor már, meglábolhatlan veszedelembé jussunk. Ezért mondá a sokat szenvedett Jób is: »Jómra lőn Uram! énnekem, hogy megaláztál engemet, hogy megfianulnám a te parancsolatodat.» Innen okoskodva bátran állíthatjuk, hogy az ember, a ki már szenvedett, de lélek-erejét épen megőrizé, rendesen különb ember annál, a ki kényén kedvén növekedve, csak hírből ismeri, mi a szenvedés. Ugyan hogy ne vált volna jómra a szenvedés, melylyet ama paizsos férfiú, a szörnyű szükség okozott nekem, midőn nem vala kenyerem mely éhemet lecsillapíthatá, nem vala ruházatom mely didergő tagjaimat az idő viszontagsági ellen oltalmazhatá: íme most jobb sorsom körülményi között megszánni tudom a nyomorgó szegényt, felfogni bírom az ő iszonyú helyzetét, mert én is valék szegény, nagy szükségekkel küszködött szegény! Hogy ne vált volna jómra a szenvedés, melyet azon könnyelmű vigyázatlanság okozott nekem, midőn nem kimélvén erőm s egészségemet, elhagyván szédítettni magam a világi jók túl-szerelmétől, nappallá változtaték nem egy éjszakát — mi lett a következmény? az, hogy testi s lelki erőm megtörött a fáradalmas munkák terhei alatt, a kínos betegség több hónapokra ágyba szegezett. Már láttam közeledni felém a halál angyalát, képzeltem hallani a rettenetes sententiát: ember! meghalsz, tovább nem élsz; már semmi reményem sem vala az élethez, egyedül Is-

tenem hatalmát esdhetém szabadulásomért. A menyben lakozó meghallgatá esedezésemet, feloldoztátam a betegségnek kötelékeiből, íme most jobb sorsom körülményi közt kimélni tudom egészségemet, fel fogni bírom a nyavalyáktól leverettetett szenvedő kínait, sírni tudok vele a síróval, s nem egyszer eseng füleimbe máig is az írás figyelmeztető szözata: „ember! ha meggyógyultál többé ne vétkezzél, hogy gonoszabbul ne légyen dolgod.” Így beszél s így érez az igaz keresztyén lélek; ki merné tagadni hogy ő nékie igaza legyen? Bizony a szenvedések iskolája hathatós egy iskola, mint a 'Sidókhoz küldött levél II-dik rész 10-dik versből olvashatjuk, a máj nap égbe emelkedett Krisztus Jézust is a szenvedések szentelék fel idvésség fedelmévé. Pál apostol épen ezért tartá nagy becsben azokat, Rómaiakhoz küldött levele VIII: 18. mondván „a melyeket most szenvedünk, nem hasonlítandók a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.” Péter apostol pedig I: 19—24 „Kedves dolognak — nevezi — ha valaki nyomorgattatván elszenvedj a nyomorúságokat, tudván hogy Istentől bocsáttattak azok reá. Mert — úgy mond — micsöda dicsősége legyen annak, ha elszenveditek, mikor bűnötökért arcul csapdostattok? hanem mikor jót cselekesztek, mindazonáltal nyomorúságot szenvedtek, az kedves az Istennél. Mert erre hívattattok is: mert a Krisztus is szenvedett ti érettetek, nektek példát hagyván hogy az ő nyomdokit követnétek. Ki bűnt nem tett vála, és álnok-

»ság nem találtaték az ő szájában. Ki mikor szidalmaztatnék senkit nem szidalmaz vala, és mikor szenvedne senkit nem fenyeget vala, hanem annak hagyja vala a bosszúállást a ki igazán itél.» — A ki tehát hív akar lenni mind halálíg, és el akarja nyerni az örök életnek koronáját, azon felül hogy úgy kell tekintenie életét mint isteni küldetést, meg kell győződve lennie arról is, hogy ha szenvedések érik, neki azok is javára lesznek.

III.

Igyekeztek a vallásos isméretekben előbb előbb menni, ez a harmadik lépés arra hogy hívek lehessetek mind halálíg, hogy elnyerhessétek az örök életnek koronáját. — Minden nemű üdves ismérethben kell hogy igyekezzünk előbb előbb menni. Mert elvégre is minden hasznos isméretnak tagadhatlan hogy meg van az ő haszna. A mi a világi, az anyagi boldogulhatásra vonatkozó isméretekkel illeti, a mai kornak embereit szükségtelen erre még csak figyelmeztetni is. Mert ha bár nem áll is a mi édes hazánk az ipar, gazdaság és a művészet teljesen kifejlett és ohajtandó magas állásponjtján: de azért minden eszélyes szüle csak igyekszik még is gyermekét úgy kiképeztetni, hogy az magának felnőtt korában, olyan a milyen megélhetési helyzetet eszközölhessen. Miképen a sas tanítgatja repülni annak idején fiait, úgy az okos szőlőműves

szinte, kivezeti édes szülöttét szőlős kertébe, megmutogatja annak ott a szőlőművelés titkait, »így édes gyermekem! így kell a szőlőt bujtani, így kell a fákat elplántálgatni, rád is kapa vár és ásó ha elérni akarsz, ne idegenkedjél ezen kenyértől, nem utolsó kenyér ez, csak imádkozzál, hogy a jó Isten egészséget adjon.« Így tesz az eszélyes iparos is, műhelyébe csalogatja már gyöngé éveiben gyermekét, »gyalú és véső, fűrész és bárd, tű és olló, édes gyermekem! a mi vár reád, de csak tanuld ki jól ipar-terednek minden titkait, ne félj, meg fogsz abból élni a jég hátán is, nincs a mesterségnél előbb való kenyér, csak légy szorgalmas, engedelmes, becsületes, ne húzóvonó, csalárd: szeretni és becsülni fog minden a ki rád szorúl.« Igen, a világi, az anyagi boldogúlhatásra vonatkozó ismértekben oktattatni törekszik mai korunkban minden eszélyes szüle gyermekét. De a vallásos ismértekben! óh lehet-e nekem szó nélkül hagyni az irtózatot bűnt, több mint gonoszságot, valóságos vétet, — a vallásos ismértekben csak igen kevés hűséges lelkek törekszenek kiképeztetni szív és lélekből gyermekeiket. Hol vannak a ti kortársaitok kedves ifjú hitrokonim! 75-ten álltok a szent asztal körül, hol vannak a többi kortársaitok?! 500, s olykor több is születik évenként gyülekezeti társaságunkban, ha e számnak fele elhalt ekkoráig, 250 közül csak ti állván elő mint már teljesen kiképezettek a vallásos ismértekben, hol maradtak a többiek, miért nem állottak elő azok is?! Szerte bolyongnak ők a gyengék, az ár-

tatlanok, mint a szelid juhok a farkasok között! De ha mégeszik őket azok, avagy a kísértő lélek őket hegyre vezeti, s onnan alá löki, avagy a sá-
 tán, angyal képében poklokra csalja le: ki lészen oka elkárkozásuknak, oh gonosz szülék?! ti, ti ma-
 gatok vallástalan és szívtelen szülék! — Hol van eszetek óh emberek! hogy be nem látjátok már egyszer, mikép a vallásos ismeretekbenni előhala-
 dás nélkül gyermekeitek nem okos teremtmények, csak állatok. Mikép az állat állati ösztöneinek hó-
 dólva a pillanatnak él csupán: úgy az ember is, ha nincs benne vallásos érzelem, abból keletkezni szo-
 kott hit, csak a jelennek, a testnek, az anyagnak, a földnek él; ember hivatása pedig ég, s nem föld, min örök hazánk a menyben vagyon. Tehát, óh em-
 berek! ha ez örök honba eljutni akartok; ha ez örök hon koronáját elnyerni ohajtjátok: legyetek hívek mind halálig, azaz igyekezzetek a vallásos ismeretekben mind magatok előbb előbb menni, mind gyermekeiteket előbbre előbbre vezetni! ez a harmadik lépés arra hogy célt érhessetek. Midőn a negyedik, s egyszersmind utolsó ez

IV.

Engedjek azon buzgó, s szívből fakadó erkölesintééseknek, melyek ti hozzátok a templom katedrájából intéztetnek. — Áldott legyen Istennek szent fija, égbe emelkedett kedves üdvezítőnk! a te nagy neyed mind örökké; végy

méltó magasztalást a mi lelkeinktől; imádjon téged a földnek népe nemzetségről nemzetségre; az ég lakói is zengjék angyali énekben dicséretedet: te vagy az, a ki a keresztyén templomok szószékeinek hatalmát isteni erőddel megfundáltatád, te vagy az a ki a katedrák méltóságait örök időkre megszilárdítád. Innen osztogatatik minden naponként éh lelkeinknek a mennyei kenyér, s az örök életnek itala is szomjú lelkeinknek innen csörgedez. Oh mivé leendne a szegény emberiség, ha e katedrák széttromboltatnának, — hová süjvedne a földnek népe ha ezek buzgó kiáltásai megszűntetnének?! Mily lélekemelő látomány! midőn így körül ülök ezt a hívő seregek ezrei. Nem látjátok, amaz esküt esküszik, hogy ő hív leend mind halálig e katedrának tanításaihoz, csak elnyerhesse az örök életnek koronáját. Amaz könyeit húlatja, érzékeny szive mély megindulási között lelke támadt fel ellene, hogy nem való hív mind halálig; azt súgja neki a láthatatlan lélek szava: hívtelen! ha folytonosan így viseled magad, te nem fogod elnyerni az örök életnek koronáját. Igen, igen, egyik sír, a másik esküszik, amaz szent fogadást fogad, s emennek csont-üreiben a velő rezeg. Ám de nézzétek ama könyelmű ott nevet, fitymálja a szent ígé szavát, még azt susogja fel e szószék felé, mit Festus mondta Pál apostolnak „bolondoskodol;” mit Jeru'sálem romlott polgárai merték mondani a szent apostoloknak ama legelső csoda pünköst napon, „ne higyjétek nekik, részegek ezek, hiszen édes bortól ré-

„szegedtenek meg.” Fájdalom! mi, kik prot. keresztyén anya kebeléből szívtuk a tápláló nedvet; mi kik hitünket, szent vallásunkat isteninek, égből alá hozottnak, közvetlen magától a Krisztustól eredettnek, így éginek, mennyeinek, keresztyénnek valljuk lelkünk szilárd és lehiggadt meggyőződése után: csak könnyeinket hullathatjuk e könnyelmű, e gondolatlan, e nemtelen lelkeknek ostobaságain, s ha még késő nem volna imádkoznánk is érettök „Uram! „ezek saját egyházunk szívébe döfösik a kiköszörült kést, ezek önnön édes anyuknak gyilkosaik, „ha hogy nem tudják mit cselekesznek, Uram! bocsáss meg ő nékiek.” — Ám tessék tinektek a mikép tetszik elfajult lelkek! csak vigyorgjátok ki katedráitok együgyü elmélkedéseit, hiszen protenstans egyházunkban úgy sincsen bilincs, mely leköthetné rugódzó ösztöneitek ocsmány kedélyzetét: de ti ártatlan lelkek! ne kövessétek e bélpoklosokat; de ti, ez egyház tagjai közzé e máj ünnepen béiktatandó kedves gyermekeim! forduljatok el e hamis profétáktól. Ti legyetek hívei holtig ez egyháznak „és „engedjetez készséggel azon erkölcsi intéseknek, „melyek ti hozzátok e templom katedrájából intézetnek, engedjetez, hogy elnyerhessétek az örök életnek koronáját.”

Szent gyülekezet! istentfélő hívek!

Ime elétökbe adtam mikép lehetünk hívek mind halálíg, hogy elnyerhessük az örök életnek koronáját? úgy: ha életünket akkint

tekintjük folytonosan mint isteni küldetést; úgy, ha meggyőződünk arról, hogy ha szenvedések érnek, azok is javunkra lesznek; úgy, ha igyekezünk a vallásos isméretekben előbb előbb menni; úgy, ha engedünk azon buzgó s szívből fakadó erkölcsi intéseknek, melyek mihozzánk a templom katedrájából intéztetnek. Nincs egyéb hátra, mint az, hogy elmélkedésem berekesztéseül, megkérjelek titeket mint atyámfiat, hogy tehát „legyetek hívek mind „halálig.” Igérem tinektek, az én Uramnak, e mái napon megdicsőítettett Jézusnak nevében, hogy ha mind halálig hívek leendetek, ama nagy napon a drága megváltó nem fog megfeledkezni ti rólatok, sótt így szóland hozzátok: „jertek el ti atyám áldottai, birjátok az országot.” Ellenben tinektek jajt hirdetek óh hívtelenek! tihozzátok e szavak fognak akkoron intéztetni: „átkoztak menjete el az örök tűzre.” Óh testvéreim! amaz út menybe, s emez az örök kárhozat helyére vezet. Lelketek üdvére, válasszátok amazt, az örök élet koronája ott osztogattatik. Legyetek hívek mind halálig. Amen.

Áldás, kegyelem, és béke, maradjon véletek mind örökké. Amen.

1961

32.067

1971 AUG - 3

Jelentés.

A helybeli könyvnyomdában, s általa az ország minden hiteles könyvkereskedésében, jelesül itt helyben Salamon Antal könyvkötő úrnál is kapható a következő czimű könyv:

Egyházi Beszédék.

írta

Mihó László,

kecskeméti reform. lelkesz.

Nyomatott Kecskeméten Szilády Károlynál 1851.

E' munka ajánlva van a' kecskeméti gyülekezetnek.

Ara 1 pf.

Az egész bejövendő tiszta hasznot szinte egyházi gyülekezete leány-iskoláinak javára ajánlá föl a' szerző.

Katona József Könyvtár
Kecskemét

D51000091228